

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Anisji Pillerové a soudkyň JUDr. Blanky Chlostové a JUDr. Jaroslavy Chaloupkové ve věci žalobce: **Maikel Jacobus H. W., nar. xxx**, bytem xxx, zast. Mgr. Miroslavem Krutinou, advokátem se sídlem Vyšehradská 423/27, Praha 2, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o náhradu škody a poskytnutí zadostiučinění, k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. března 2015, č.j. 12C 19/2011-291,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavých výrocích, ve výroku o zastavení řízení a ve výroku o nákladech řízení **p o t v r z u j e .**

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zastavil řízení co do částky 100.000 Kč (výrok I), žalobu, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 927.251,73 Kč zamítl (výrok II), žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku 149.500 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok III), žalobu, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 1.245.000 Kč zamítl (výrok IV) a o nákladech řízení vyslovil, že na jejich náhradu nemá právo žádný z účastníků (výrok V). Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě, jíž se žalobce domáhal náhrady škody ve výši 4.587.927,30 Kč a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 1.500.000 Kč s tvrzením, že byl stíhán pro trestný čin podvodu na základě usnesení Policie ČR ze dne 4. 10. 2001 v souvislosti s nímž vydal bankovku v hodnotě 106.000 Kč, dne 5. 10.

2001 byl vzat do vazby, dále byly zajištěny jeho prostředky ve výši 1.568.002 Kč, bylo rozhodnuto o přijetí peněžité záruky ve výši 2.500.000 Kč, po proběhlém řízení byl žalobce zproštěn rozsudkem ze dne 19. 6. 2009 obžaloby a rozsudek nabyt právní moci dne 2. 2. 2010. Dále bylo rozhodnuto o zrušení peněžité záruky, která byla z částky 2.500.000 Kč usnesením Městského soudu v Praze snížena na částku 1.000.000 Kč a to usnesením ze dne 12. 4. 2010 a dále usnesením ze dne 26. 10. 2010 bylo rozhodnuto o vrácení bankovek ve výši 106.000 Kč, poukaz k vydání depozita ve výši 106.000 Kč byl vydán až dne 17. 5. 2010 a vydány mu bankovky byly dne 27. 5. 2010.

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby s tím, že žalobci po uplatnění jeho nároku zčásti vyhověla a přiznala mu zadostiučinění ve výši 205.500 Kč s tím, že řízení bylo vůči žalobci zahájeno dne 3. 10. 2001 a pravomocně skončilo dne 2. 2. 2010, trvalo osm let a tři měsíce, avšak věc byla skutkově velmi složitá, byly stíhány čtyři osoby, byla žádána právní pomoc ze zahraničí, listiny musely být překládány, dokazování bylo prováděno včetně znaleckého posudku.

Soud I. stupně poté, co žalobce opakovaně vzal žalobu zčásti zpět, rozhodoval o nároku žalobce, který uplatnil z titulu náhrady škody ve výši **927.251,73 Kč**, která sestávala z náhrady škody za ušlý zisk z důvodu nemožnosti výkonu zaměstnání ve výši **600.090,30 Kč**, za ušlý zisk související s nemožností disponovat s finančními prostředky v částce 1.568.002 Kč ve výši **1.807,80 Kč**, ušlý zisk související s nemožností disponovat s částkou 2.500.000 Kč a následně částkou 1.000.000 Kč ve výši **221.198,60 Kč**, úrok z prodlení související s uvolněním zajištěných peněžních prostředků ve výši 16.301,23 Kč a 23.013,70 Kč, za půjčku rodičů částku **49.580 Kč**, za náklady vynaložené na překlady listin potřebných k obhajobě částku **15.260,10 Kč**. Dále na náhradě nemajetkové újmy po změnách, doplněních a zpětvzetích žaloby žalobce požadoval částku **1.594.500 Kč** sestávající z náhrady za nezákonnou vazbu ve výši **132.000 Kč**, rozhodnutí o omezení dispozičních práv žalobce s peněžními prostředky ve výši **300.000 Kč**, z nezákonného rozhodnutí zahájení trestního stíhání ve výši **687.500 Kč**, z nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce trestního řízení částku **125.000 Kč** (navýšeno o 100.000 Kč oproti původně požadované částce 25.000 Kč) a z nesprávného úředního postupu spočívajícího v průtazích s vrácením zajištěných částek a uhrazené kauce ve výši **50.000 Kč**.

Žalovaná vznesla námitku promlčení co do částky 100.000 Kč, o niž byla žaloba rozšířena dne 9. 9. 2014, a připuštěna změna žaloby usnesením soudu ze dne 14.11.2014.

Soud I. stupně dospěl k závěru, že v projednávané věci bylo trestní stíhání zahájeno nezákonně, neboť žalobce byl obžaloby zproštěn, shledal tedy existenci odpovědnostního titulu spočívajícího v nesprávném rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalobce. Poté se zabýval jednotlivými odpovědnostními tituly, a to rozhodnutím o vazbě, nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem.

Soud I. stupně vyšel při stanovení odškodnění nemajetkové újmy z judikatury NS ČR zejména z rozhodnutí sp. zn. 30Cdo 2357/2010 ze dne 11. 1. 2012 a sp. zn. 30Cdo 914/2011 ze dne 30. 5. 2012, podle nichž je adekvátním odškodněním za vazbu částka 500 Kč až 1.500 Kč za jeden den trvání vazby, přihlédl k té skutečnosti, že žalobci hrozil vysoký trest odnětí svobody v trvání až 12 let, byl obviněn ze spáchání závažného trestného činu, což by v případě uznání viny vedlo k uložení nepodmíněného trestu, vazba trvala cca pět měsíců, což je standardní délka, ovšem vazbou bylo porušeno právo žalobce na partnerský a rodinný život, žalobcův profesní život vazba nepoznamenala, neboť žalobce nemohl doložit předchozí

zaměstnání a příslib nového zaměstnání po dobu vazby byl vyloučen a po propuštění z vazby byl přijat do nového zaměstnání. Soud I. stupně proto dospěl k závěru, že adekvátním odškodněním žalobce za výkonem vazby vzniklou nemajetkovou újmu je částka 1.000 Kč za jeden den a adekvátním zadostiučiněním v penězích tak shledal částku 155.000 Kč, tedy za 155 dnů vazby po 1.000 Kč, od níž odečetl již žalovanou poskytnuté zadostiučinění z tohoto titulu ve výši 93.000 Kč, důvodnou tak shledal částku 62.000 Kč a ve zbývající části žalobu zamítl. Dále se zabýval zadostiučiněním za zahájení a vedení trestního stíhání a dospěl k závěru, že žalobci vznikla objektivizovaná újma představovaná zásahem do osobnostních práv žalobce, který byl v průběhu trestního stíhání omezen na osobní svobodě, jeho trestnímu stíhání se dostalo celostátní mediální publicity, což vedlo ke zhoršení vztahů žalobce a jeho širšího sociálního okolí a vedlo ke snížení dobré pověsti žalobce a mělo též výrazný vliv na psychický stav žalobce. Soud I. stupně proto shledal důvodným požadavek žalobce na nemajetkovou újmu spočívající v zásahu do jeho osobnostních práv způsobenou zahájením a vedením trestního stíhání ve výši 175.000 Kč. Pouhé konstatování porušení nezákonnosti trestního stíhání neshledal soud I. stupně dostačujícím. Při stanovení částky přiměřeného zadostiučinění vyšel z judikaturou stanoveného výpočtu pro nepřiměřenou délku řízení a shledal přiměřeným odškodněním částku 15.000 Kč za jeden rok řízení, když dospěl k závěru, že nelze počítat s poloviční výší částky za první dva roky řízení, neboť intenzita zásahu do práv žalobce byla i na počátku trestního stíhání stejná. Dospěl tak k celkové částce 125.000 Kč, kterou zvýšil o 20% z důvodu prokázaných následků v osobnostní sféře žalobce, dále zvýšil tuto částku o 10% v důsledku medializace případu, o dalších 10% vzhledem k povaze věci, celkem tak tuto částku zvýšil o 50.000 Kč. Z celkové částky 175.000 Kč, kterou shledal jako adekvátní zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do osobnostních práv zahájením a vedením trestního stíhání odečetl částku ve výši 112.500 Kč, která již byla žalobci žalovanou poskytnuta a žalobě vyhověl co do částky 62.500 Kč a ve zbývající části ji zamítl.

Dále se zabýval nárokem na zadostiučinění za nepřiměřenou dobu řízení, kterého se žalobce domáhal původně ve výši 25.000 Kč, tento požadavek v průběhu řízení rozšířil o 100.000 Kč. Vyšel však ze zjištění, že trestní řízení skončilo pravomocně dne 2. 2. 2010 a tohoto dne se žalobce dozvěděl, že mu vznikla nemajetková újma, vzhledem ke vznesené námitce promlčení se zabýval tím, zda rozšíření žaloby dne 9. 9. 2014 bylo žalobcem provedeno v běžící promlčecí lhůtě. Shledal, že požadavek na poskytnutí zadostiučinění ve výši 100.000 Kč nebyl u žalované, ani u soudu před tímto datem uplatněn, subjektivní promlčecí doba v délce 6 měsíců začala běžet od právní moci konečného rozhodnutí a vzhledem k rozšíření požadavku, který došel soudu I. stupně dne 9. 9. 2014 shledal, že došlo k marnému uplynutí šestiměsíční lhůty a zabýval se proto jen původním žalobním požadavkem na zaplacení částky 25.000 Kč z titulu nepřiměřené délky řízení vedeného Městským soudem v Praze pod sp. zn. 45T 18/2005. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že dne 3. 10. bylo usnesením Policie ČR zahájeno trestní stíhání žalobce, které skončilo dne 2. 2. 2010 právní moci rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 45T 18/2005 ze dne 19. 6. 2009 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze, č.j. 12To 85/2009-8435 ze dne 2. 2. 2010, celková doba řízení tedy činila osm let a čtyři měsíce. Podrobně se zabýval průběhem řízení, které opakovaně probíhalo na dvou stupních soudní soustavy, byla vydána celá řada procesních rozhodnutí, provedeno velké množství úkonů včetně prohlídek, zajištění finančních prostředků, vydání věcí, bylo rozhodováno o peněžitých zárukách, opakovaně vyrozumívání obhájci o úkonech, zadávány znalecké posudky z oboru ekonomika a z oboru písmoznalectví, prováděno rozsáhlé dokazování listinnými důkazy, zpracovávány dodatky ke znaleckému posudku, prováděny výslechy desítek svědků, výslechy obviněných, konfrontace obviněných, vyžadováno mnoho podkladů o třetích subjektů, opakovaně činěna žádost o

právní pomoc ze zahraničí, opakovaně ustanovován tlumočník, docházelo k překladu velké řady písemností, dne 30. 9. 2005 byla podána obžaloba na žalobce a další čtyři obviněné, rozhodováno o žádostech a stížnostech obviněných týkajících se vazby a jejího prodloužení, zajištěných finančních prostředků, peněžitých kaucí, obviněnými činěny návrhy na doplnění dokazování a vyhotovovány platební poukazy apod. Shledal, že žalobce zčásti přispěl k délce řízení. Dále vyšel ze zjištění, že řízení vykazovalo značnou složitost, význam řízení pro žalobce hodnotil jako vysoký, postup orgánů činných v trestním řízení shledal plynulý a v přiměřených lhůtách. Vzhledem k charakteru řízení a celkové délce řízení dospěl k závěru, že došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, samotné konstatování porušení práva neshledal dostatečným a dospěl proto k závěru, že žalobce je třeba odškodnit za nemajetkovou újmu v penězích. Při stanovení finanční částky vyšel z částky 15.000 Kč za rok s tím, že za první dva roky vzal v úvahu částku poloviční a za osm let a čtyři měsíce řízení dospěl k celkové částce 110.000 Kč, kterou snížil o 40% z důvodu velké složitosti věci, o 20% vzhledem k podílu žalobce na celkové délce řízení a 20% vzhledem k tomu, že věc byla projednávána na dvou stupních soudní soustavy a v přípravném řízení Policií ČR a státním zastupitelstvím. Dále však tuto částku zvýšil o 40% z důvodu velkého významu řízení pro žalobce a dospěl k částce 66.000 Kč, avšak vzhledem k důvodně vznesené námitce promlčení přiznal žalobci částku 25.000 Kč a ohledně částky 100.000 Kč žalobu zamítl.

Další nárok žalobce na nemajetkovou újmu, jíž se žalobce domáhal v souvislosti s omezením dispozičních práv s peněžními prostředky a za průtahy s vrácením částek, neshledal důvodným, neboť žalobce přes poučení soudem I. stupně podle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. neuvedl žádná konkrétní tvrzení a nenabídl žádné důkazy o vzniku nemajetkové újmy.

Soud I. stupně se dále zabýval uplatněným nárokem na náhradu škody a to nejprve ušlým ziskem ze zaměstnání a shledal, že žalobce by se mohl domáhat ušlého výdělku, kterého by dosahoval v době uvalení vazby v předešlém zaměstnání, nikoli však výdělku ze závazného příslibu zaměstnání, ke kterému mělo dojít až po jeho propuštění z vazby. Žalobce byl propuštěn z vazby dne 8. 3. 2002 a příslib firmy MAMESTA B. V. na pracovní poměr získal od 15. 7. 2002, nezákonná vazba proto nemohla být příčinou vzniku škody žalobce, když trvala v době od 5. 10. 2001 do 8. 3. 2002 a pracovní poměr u této společnosti měl nastat až více, než čtyři měsíce po propuštění žalobce z vazby.

Důvodným neshledal též požadavek na škodu ve formě úroků z prodlení s tím, že zákonný úrok z prodlení je příslušenstním pohledávky. Žalobci byla částka kauce nejprve 2.500.000 Kč, resp. 1.000.000 Kč vrácena a na straně žalované nevzniklo prodlení, neboť to by vzniklo až uplynutím šesti měsíců od uplatnění nároku u žalované, na základě tvrzení žalobce proto shledal tento nárok nedůvodným.

Důvodným neshledal též nárok na náhradu škody spočívající v nákladech na překlady listin, neboť přes poučení soudem I. stupně podle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. žalobce nebyl schopen ani tvrdit, o překlad jakých konkrétních listin šlo a nedostal ani své povinnosti tvrzení, ani důkazní povinnosti.

Ohledně náhrady škody ve formě úroků z půjčky rodičů žalobce přes poučení soudem I. stupně podle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. netvrdil, ani nebyl schopen prokázat příčinnou souvislost, že rodiče žalobce si byli nuceni vzít půjčku od bankovního ústavu na to, aby zaplatili za žalobce kauci a že tuto půjčku hradí namísto rodičů žalobce.

Důvodným neshledal nárok žalobce spočívající v ušlém zisku, který žalobce požadoval z důvodu nemožnosti disponovat s částkou ve výši 1.568.002 Kč, částkou 2.500.000 Kč a následně částkou 1.000.000 Kč, neboť dospěl k závěru, že žalobci žádná škoda ve formě ušlého zisku nevznikla. Vyšel ze zjištění, že žalobce pouze tvrdil, že za situace, kdy by k zajištění finančních prostředků a složení záruky nedošlo, mohl by dosáhnout zhodnocení majetku. K zisku z výnosu těchto částek mohlo, ale nemuselo dojít, tento nárok proto shledal soud I. stupně nepodloženým.

Výrok o nákladech řízení odůvodnil ustanovením § 142 odst. 2 a 3 o.s.ř. a § 146 odst. 2 s tím, že žalované, která byla ve věci úspěšnější, žádné náklady nevznikly.

Proti tomuto rozsudku podali odvolání žalobce i žalovaná.

Odvolání žalobce směřuje do výroku o zastavení řízení co do částky 100.000 Kč (výrok I), do zamítavých výroků (II a IV) a do výroku o nákladech řízení. K výroku o zastavení řízení co do částky 100.000 Kč žalobce namítl, že i tuto částku u žalované řádně a včas uplatnil v rámci uplatnění celkové náhrady nemajetkové újmy, rozčlenění tohoto nároku do jednotlivých titulů nelze vnímat jako nové uplatnění nároku, který předtím nebyl uplatněn, a k promlčení nároku nedošlo. Žalobce uvedl, že celkem požadoval na náhradě nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání částku 687.500 Kč, kterou ponížil o částku 100.000 Kč a z titulu nesprávného úředního postupu původně požadoval částku 25.000 Kč a tento nárok navýšil podáním ze dne 9. 9. 2014 o částku 100.000 Kč a soud I. stupně při jednání konaném dne 14. 11. 2014 tuto změnu žaloby, na základě níž se žalobce domáhá zadostiti učinění za nemajetkovou újmu z titulu nepřiměřené délky trestního řízení ve výši 125.000 Kč, připustil.

Žalobce dále brojí proti zamítavému výroku ohledně požadavku na náhradu škody za ušlý zisk z důvodu nemožnosti výkonu zaměstnání u společnosti MAMESTA B.V. s tím, že ušlého zisku se domáhal s tvrzením, že do zaměstnání u společnosti MAMESTA B.V. mohl nastoupit až po 15. 7. 2002, kdy mu bylo umožněno opustit území ČR. Dále uvedl, že předchozí zaměstnání u společnosti PETROFER BENELUX B.V. bylo ukončeno z důvodu jeho vazebního stíhání, žalobce však již není schopen zajistit pracovní právní dokumentaci k tomuto pracovnímu poměru, neboť uběhlo více, než deset let od ukončení tohoto pracovního poměru. Svůj žalobní nárok proto opřel o nemožnost příjmů ze zaměstnání u společnosti MAMESTA B.V., které měl přislíbeno a nemohl jej realizovat v důsledku svého vazebního stíhání. Žalobce zdůraznil, že pracovní právní vztah mezi společnostmi MAMESTA B.V. a žalobcem byl realizován a nepochybně by byl realizován v období, kdy byl žalobce ve vazbě, pokud by ve vazbě nebyl. Mzda žalobce u společnosti MAMESTA B.V. za shora uvedené období je proto dle názoru žalobce ušlým ziskem, který by žalobce získal, kdyby nenastala škodná událost.

Ohledně ušlého zisku z důvodu nemožnosti disponovat s částkou ve výši 1.568.002 Kč, 2.500.000 Kč a následně částkou 1.000.000 Kč žalobce uvedl, že ušlý zisk konstruoval jako čistý výnos, který by mu z uvedených částek plynul při možnosti jejich elementárního využití formou prostého alokování na běžném účtu, kdy odečetl relativně vysokou paušální částku nákladů spojených s vedením účtu. Žalobce zdůraznil, že při vyčíslení ušlého zisku vyšel analogicky podle ustanovení § 714 odst. 4 Obch.zák. z úrokové sazby odpovídající polovině diskontní sazby stanovené ČNB ke dni, k němuž se úroky připisují k zůstatku peněžních prostředků na účtu po odečtení nákladů obvyklých podle § 710 odst. 4 Obch. zák., které stanovil částkou 100 Kč měsíčně.

Žalobce dále uplatnil nárok na zákonný úrok z prodlení s uvolněním zajištěných finančních prostředků a se složenou kaucí a odmítl právní názor soudu I. stupně, že se jedná o příslušenství pohledávky a škoda žalobci nevznikla s tvrzením, že podle § 13 odst. 1 zák.č. 82/98 Sb. je nesprávným úředním postupem také porušení povinnosti učinit úkon v zákonem stanovené lhůtě. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že již v důsledku pravomocného usnesení o zrušení zajištění finančních prostředků, resp. o vrácení či snížení kauce, dochází ke vzniku povinnosti předmětné finanční prostředky uvolnit, nikoliv ve lhůtě šesti měsíců, jak dovodil soud I. stupně, ale bezodkladně.

Dále uvedl, že škoda, která mu vznikla ve formě nákladů na překlady listin, se týká překladů např. lékařských zpráv a dalších listin souvisejících s doložením osobního stavu žalobce v rámci jeho vazebního stíhání, vztahují se výlučně k trestnímu řízení a žalobce musel tyto listiny přeložit na své náklady, aby mohl plně realizovat právo na svou obhajobu.

Žalobce dále vyjádřil nesouhlas se závěry soudu I. stupně ohledně nemajetkové újmy. Soudu I. stupně vytkl, že vycházel z rozmezí ve výši 500 Kč – 1.000 Kč za jeden den trvání vazby podle ustálené judikatury s tím, že toto rozmezí je pouze orientační a soud se může pohybovat i nad tímto rozmezím.

Ohledně rozhodnutí o omezení dispozičních práv žalobce s peněžními prostředky žalobce namítl, že jedinou možností, kterou v rámci své povinnosti uváděl ke vzniku této nemajetkové újmy, jsou zdánlivě obecné skutečnosti s tím, že existence konkrétní míry zásahu a odpovídající náhrady nemajetkové újmy je velice obtížně kvantifikovatelná. Žalobce zdůraznil, že prokázaným zadržováním finančních prostředků ve významné výši po dlouhé období, přišel žalobce o možnost disponovat s tímto majetkem a dále jej rozvíjet, několik let se ocital v právní nejistotě a po dobu delší, než osm let byl značně ztížen životní standard rodiny žalobce.

K nezákonnému rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalobce uvedl, že částku stanovenou soudem I. stupně za nemajetkovou újmu spočívající v zásahu do osobnostních práv žalobce zahájením a vedením trestního stíhání ve výši 175.000 Kč, považuje za neadekvátně nízkou. Soudu I. stupně žalobce vytkl, že opominul, že jednání žalobce nebylo trestné, což mělo být orgánům činným v trestním řízení seznatelné již na počátku trestního stíhání. Žalobce poukázal na tu skutečnost, že je cizím státním příslušníkem, trestní řízení proti němu bylo vedeno na území cizího státu po dobu více, než osm let a byl trvale ohrožen nepodmíněným trestem odnětí svobody v trvání až 12 let. Soudu I. stupně žalobce vytkl, že nezohlednil všechny aspekty spočívající v tom, že žalobce byl po více, než sedmi a půl letech trvání trestního řízení soudem I. stupně odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání šesti let se zařazením ve věznici s ostrahou a vyhoštěním z ČR na dobu neurčitou, bylo mu uloženo uhradit poškozeným částky značného rozsahu a pod hrozbou těchto sankcí byl žalobce téměř dva roky, než byl obžaloby zproštěn.

Žalobce vytkl soudu I. stupně, že nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce trestního řízení odškodnil z titulu porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, ovšem nesprávně neakceptoval nárok žalobce co do výše 100.000 Kč, který shledal promlčeným. Žalobce namítl, že výše přiznaného odškodnění je nepřiměřeně nízká a soud I. stupně nesprávně věc zhodnotil jako složitou, byť jí fakticky nebyla.

K nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v průtazích v řízení s vrácením zajištěných částek, uhrazené kauce, tj. v porozsudkové agendě s uplatněním nároku na odškodnění ve výši částkou 50.000 Kč vytkl žalobce soudu I. stupně, že se s ním v napadeném rozsudku nevypořádal a není zřejmé, zda jej považuje za důvodný. Žalobce zdůraznil, že průtahy v rámci porozsudkové činnosti znamenaly pro žalobce prodlužování právní nejistoty ohledně finančních prostředků výrazné výše a podílely se na prohlubování nejistého právního postavení žalobce a jeho bezmoci domoci se v reálném čase ochrany svých práv. Dále uvedl, že v důsledku absence těchto finančních prostředků docházelo k omezení možnosti rodinného života žalobce, a to jak na straně výdajů směrem k rodině, k volnočasovým aktivitám a též k profesní sféře žalobce. Žalobce zdůraznil, že napadený rozsudek je nesprávný, rozhodnutí soudu I. stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci a navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná napadla svým odvoláním výrok o nákladech řízení a vytkla soudu I. stupně, že nepřihlédl k nálezu ÚS ČR ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. PL ÚS 39/13, podle něž má nárok na náhradu hotových výdajů ve formě 15 režijních paušálů po 300 Kč. Žalovaná zdůraznila, že zmíněný nález byl vydán za účelem zabránění porušování práv účastníků na rovné postavení před soudem a směřuje k naplnění principu rovného postavení účastníků řízení. Poukázala též na tu skutečnost, že v případě svého neúspěchu by byla povinna hradit žalobci náklady řízení za právní zastoupení advokátem. Žalovaná vyjádřila nesouhlas se způsobem, jakým se soud I. stupně vypořádal se zásadní otázkou aplikovatelnosti nálezu z hlediska běhu času s tím, že tímto nálezem řešil ÚS případy již napadlé nebo napadnuší dříve, než bude přijata legislativní úprava. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadeném nákladovém výroku zrušil a znovu o nákladech řízení rozhodl.

Žalovaná navrhla potvrzení rozsudku soudu I. stupně v žalobcem napadených výrocích jako věcně správného s tím, že ohledně nákladů řízení navrhuje změnu dle svého odvolání.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně i řízení předcházející jeho vydání v napadených výrocích pod body I, II, IV a V podle § 212 a § 212a o.s.ř., a odvolání žalobce, ani žalované neshledal důvodným.

Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu zjištěného soudem I. stupně na základě provedených důkazů, z něž mohl vycházet též odvolací soud. Žalobce se domáhal jednak náhrady škody, jednak poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu s tvrzením, že tato mu byla způsobena nezákonným rozhodnutím, v důsledku něž bylo proti žalobci vedeno v době od 3. 10. 2001 do 2. 2. 2010 trestní stíhání, které skončilo zprošťujícím rozsudkem. V souvislosti s tímto trestním stíháním byl žalobce ve vazbě od 5. 10. 2001 do 8. 3. 2002.

Soud I. stupně podrobně rozebral jednotlivé nároky uplatněné žalobcem, vyložil své úvahy, jimiž se řídil a podrobně rozebral právní úpravu i judikaturu, která se k nim vztahuje.

Odvolací námitky žalobce k výroku o zastavení řízení co do částky 100.000 Kč nemají zákonnou oporu. Závěr soudu I. stupně, že nárok na náhradu nemajetkové újmy v rozsahu částky 100.000 Kč je promlčen, se neodrazil ve výroku o zastavení řízení, nýbrž vychází z procesního úkonu žalobce, který tento nárok uplatnil až podáním došlým soudu I. stupně dne 9. 9. 2014 a vzhledem ke vznesené námitce promlčení, nezbylo soudu I. stupně,

než žalobu ohledně této částky z důvodu promlčení nároku, zamítnout s tím, že subjektivní promlčecí doba šest měsíců počala běžet od skončení trestního řízení ke dni 2. 2. 2010, tedy od 3. 2. 2010 a ke dni 9. 9. 2014 byl tento nárok promlčen. Námitka žalobce, že je třeba přihlížet k celkovému uplatněnému nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu, tedy nevycházet pouze z částky, jíž se žalobce domáhá z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce trestního řízení, není důvodná. Soud je vázán žalobou a skutkovým vymezením újmy, jak vyplývá např. z rozsudku NS ČR sp. zn. 30Cdo 2555/2010 ze dne 15. 3. 2012. Soud I. stupně tedy postupoval správně, jestliže vzhledem ke zpětvzetí žaloby ohledně částky 100.000 Kč, jíž se žalobce domáhal z titulu nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání, řízení zastavil výrokem pod bodem I, aniž by nárok uplatněný z titulu zadostiučinění za nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání, bylo lze vztahovat k nároku uplatněnému na přiměřené zadostiučinění za nepřiměřenou délku trestního řízení.

Soud I. stupně se podrobně zabýval nárokem žalobce na náhradu škody. Jeho závěr, že žalobci nelze přiznat ušlý zisk ze zaměstnání, když žalobce pouze obdržel od firmy MAMESTA B.V. příslib na pracovní poměr od 15. 7. 2002, zatímco ve vazbě byl v době od 5. 10. 2001 do 8. 3. 2002, je správný. Žalobci nelze přiznat ušlý zisk, který formuloval pouze hypoteticky s tím, že kdyby nebyl ve vazbě, mohl by být zaměstnán již dříve, než po 15. 7. 2002 a získat tak odměnu z pracovního poměru. Odvolací námitka žalobce, že v důsledku vazebního stíhání bylo ukončeno jeho zaměstnání u společnosti PETROFER BENELUX B.V., je zcela nedůvodná, neboť je možné vycházet pouze z toho, co žalobce prokáže a žalobce nebyl schopen prokázat, že by k ukončení jeho předchozího zaměstnání došlo v příčinné souvislosti s nezákonným zahájením trestního stíhání.

Žalobce dále vytkl soudu I. stupně nesprávné posouzení jeho nároku na ušlý zisk z důvodu nemožnosti disponovat s částkou ve výši 1.568.002 Kč, 2.500.000 Kč a následně částkou 1.000.000 Kč s tím, že soud I. stupně přepjatě aplikoval důkazní břemeno. Soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že žalobci žádná škoda nevznikla, neboť žalobce tvrdil, že v případě, že by nedošlo k zajištění finančních prostředků, mohl by dosáhnout zhodnocení majetku zúročením po odpočtu nákladů. Závěr soudu I. stupně, že žalobci neušel žádný zisk a nedošlo proto k tvrzené škodě, shledal odvolací soud správným s tím, že se nejedná o veličinu, kterou by bylo možné důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí, neboť žalobce předmětné prostředky mohl či nemusel investovat a mohlo dojít k jejich zhodnocení, ale i k znehodnocení.

Správným shledal odvolací soud též závěr soudu I. stupně, že žalobci nevznikl nárok na zákonný úrok z prodlení s uvolněním zajištěných finančních prostředků, neboť domáhat se škody může poškozený jen tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen, nikoliv desátý den po nabytí právní moci, jak požaduje žalobce.

Žalobce se domáhal dále nákladů na překlady listin, jejich pořízení mu vznikla škoda, soud I. stupně však správně tento nárok zamítl, neboť přes poučení podle § 118 odst. 1 a 3 o.s.ř. žalobce nepředložil žádné důkazy k prokázání svých tvrzení, že vůbec vynaložil částky nezbytné na překlady a že se tak stalo v příčinné souvislosti s trestním stíháním.

Soud I. stupně se dále zabýval dalším okruhem nároků a to na nemajetkovou újmu. Žalobce sporuje částku 1.000 Kč, kterou soud I. stupně stanovil jako zadostiučinění za vazbu. Soud I. stupně zcela podrobně a detailně vyložil, z jakého důvodu dospěl k této částce a odvolací soud se s jeho odůvodněním plně ztotožňuje, včetně důvodů, které k tomuto závěru

vedly a též neshledal důvodným zvýšení částky odškodnění za jeden den vazby nad částku 1.000 Kč.

Správným shledal odvolací soud též postup soudu I. stupně při odškodnění nemajetkové újmy vzniklé z důvodu zahájení a vedení trestního stíhání, jakož i postup soudu I. stupně, který použil výpočet pro nepřiměřenou délku řízení, aniž by snižoval za první dva roky tuto částku na polovinu. Důvody, které jsou uvedeny v napadeném rozsudku pro rozhodnutí ohledně částky 15.000 Kč za jeden rok výkonu vazby, jakož i zvýšení částek, shledal odvolací soud správným a stejně tak přiznanou částku 62.500 Kč. Námitky uplatněné žalobcem v odvolání, vzal soud I. stupně v úvahu, jak podrobně vyložil v odůvodnění tohoto nároku.

Dalším nárokem uplatněným v rámci nároku na nemajetkovou újmu, byl požadavek na zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení. Soud I. stupně posoudil jednotlivá hlediska rozhodující pro přiznání odškodnění za nepřiměřenou délku řízení, tato hlediska podrobně vyložil a odvolací námitka žalobce spočívající pouze v tom, že přiznanou výši odškodnění považuje za nepřiměřeně nízkou, nemá vliv na správný závěr soudu I. stupně. Jak vyloženo shora, soud I. stupně správně posoudil částku 100.000 Kč, o niž žalobce nárok dne 9. 9. 2014 rozšířil jako promlčenou a žalobě vyhověl pouze ve zbývající části 25.000 Kč.

Soud I. stupně v rámci úvahy o nemajetkové újmě posoudil též žalobcem vznesený požadavek na přiměřené zadostiučinění za rozhodnutí o nemožnosti disponovat s částkou ve výši 1.568.002 Kč, 2.500.000 Kč a následně částkou 1.000.000 Kč, které požadoval ve výši 50.000 Kč. Soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že žalobce se omezil pouze na obecná tvrzení a obecné proklamace vztahující se k nemožnosti disponovat uvedenými částkami, a to i přes poučení soudem I. stupně podle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř., nedostal tak své povinnosti tvrzení. Tento závěr soudu I. stupně shledal odvolací soud správným, když i v odvolacím řízení žalobce poukázal na svoji právní nejistotu a setrval pouze v obecných tvrzeních, aniž by svá tvrzení konkretizoval a prokázal. Nedůvodnou ohledně tohoto nároku shledal odvolací soud námitku, že se soud I. stupně s tímto nárokem nevypořádal, neboť jej podrobně rozebral a odůvodnil na č.l. 309-310 spisu (str. 19-20 rozsudku).

Soud I. stupně správně posoudil nárok na náhradu škody v souladu s ustanovením § 1 a 5 písm. a, b/ zák.č. 82/98 Sb. s tím, že ohledně pojmu a rozsahu škody vycházel s odkazem na § 26 zák.č. 82/98 Sb. z občanského zákoníku. Při posouzení uplatněných nároků na náhradu škody se zabýval splněním zákonných předpokladů pro vznik odpovědnosti státu za škodu, tedy, zda došlo ke vzniku škody v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem.

Soud I. stupně posoudil též správně nároky uplatněné z titulu přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu podle § 31a zák.č. 82/98 Sb., správně rozlišil jednotlivé nároky uplatněné v rámci nároku na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu, a to včetně námitky promlčení vznesené žalovanou.

Odvolací soud shledal napadený rozsudek zcela správným včetně výroků o nákladech řízení. V této souvislosti neshledal důvodnou námitku žalované, že jí měla být přiznána náhrada nákladů řízení a to náhrada hotových výdajů. Odvolací soud shledal správným odůvodnění nákladového výroku soudem I. stupně s tím, že je třeba postupovat podle § 142 odst. 2 o.s.ř., neboť každý z účastníků měl pouze částečný úspěch.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť žalobce nebyl v odvolacím řízení úspěšný a žalované žádné náklady v odvolacím řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **je dovolání přípustné jen za podmínek** ustanovení § 237 o.s.ř. a lze je podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

V Praze dne 10. prosince 2015

JUDr. Anisja Pillerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Bc. Daniela Hrušková, DiS.